

16 Ἀπριλίου

Δὲν λείπει τόρα ἐδῶ παρὰ ἡ γελοιογραφία τοῦ κ. Θ. Δηλιγιάννη, διὰ τυμπάνου συναγείροντος τὰ πλήθη, τὴν ὁποίαν δημοσιεύει ὀστεροτύπως αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἡ «Ἀκρόπολις» κάτωθεν τῆς διαδήμου ἡμερομηνίας, τὴν ὁποίαν ἀνέγραψα καὶ ἐγὼ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἄρθρου μου, καὶ ἄνωθεν τῶν ἀξιοθαυμάστων ἐκείνων ἄρθρων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ κ. Γαβριηλίδης ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῶν προσωπικῶν κομμάτων καὶ ὑπεστήριξε τὴν ἄγκυραν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ . . . τὸν κ. Γεννάδιον.

16 Ἀπριλίου! Φαντασθῆτε ἂν εἶνε δυνατόν μετὰ τὸν πειρασμὸν τοιαύτης ἡμερομηνίας, νὰ μὴ σας ὀμιλήσω καὶ ἐγὼ διὰ τὰ πολιτικά, διὰ τὴν ἐκλογικὴν τοῦλάχιστον κίνησιν, ἡ θορυβώδης ἡχώ τῆς ὁποίας με φθάνει καὶ με ζαλιζει καὶ αὐτὴν τὴν στιγμήν ἀκόμην ποῦ κἀθήμεν κλεισμένος εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ εἰς μάτην ζητῶ θέμα διαλέξεως, ἕξνον πρὸς τὸν περὶ ἐμὲ θόρυβον καὶ τὸν ἄγριον ἀλαλαγμὸν τῶν συνταγματικῶν πολιτῶν, ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἱερωτέρου αὐτῶν δικαιώματος! . . .

Καὶ οἱ τρόποι των καὶ αἱ φωναὶ των δεικνύουν ὅτι πολὺ καλὰ ἐννοοῦν τὴν ἱερότητα τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ. Κρίνατε σεῖς: Νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα ὄχι μόνον νὰ μένουν ἄργοι μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν καὶ μίαν ὀλόκληρον νύκτα— ὅσοι δὲν ἔμειναν ὀλόκληρον ἐβδομάδα, — ἀλλὰ καὶ νὰ τρώγουν, νὰ πίνουν καὶ νὰ καπνίζουν ἀναλώμασιν ἄλλων· νὰ γυρίζουν τοὺς δρόμους, ὄχι πλέον πεζῆ, ἀλλὰ με ἀμάξια σημαϊστοτόλιστα· νὰ φωνάζουν καὶ νὰ διακηρύττουν τὸ αἰσθημὰ των ὅπου θέλουν καὶ πρὸς ὅποιον θέλουν· νὰ ἐκσφηνονίζουν ὕβρεις καὶ εὐφρολογίας κατὰ τῶν ἀντιθέτων, νὰ φοροῦν παράσημα καὶ ἐμβλήματα ὡς ἄνδρες ἀξιώματος ἐν στολῇ, νὰ σφυρίζουν ἢ νὰ χειροκροτοῦν κατὰ βούλησιν, νὰ τραγωδοῦν ἢ νὰ ὀρῶνται κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ ἐπὶ τέλους νὰ πηγαίνουν εἰς μίαν ἐκκλησίαν, νὰ εἰσέρχονται, νὰ λαμβάνουν ἀπὸ ἐν μικρὸν μολύβδινον σφαιρίδιον καὶ νὰ το ρίπτουν ὅπου θέλουν καὶ ὅπως ἐπιθυμοῦν, εἰς τὸ ἄσπρον ἢ εἰς τὸ μαῦρον, δεξιῆ ἢ ἀριστερῆ, εἰς τὸ ναι ἢ εἰς τὸ ὄχι! Καὶ νὰ ἦτο μόνον αὐτό! Ἀλλὰ φαντασθῆτε ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα καὶ νὰ κτυπίσουν, καὶ νὰ προσβάλλουν φιλονύχους, καὶ νὰ τρέψουν εἰς φυγὴν, καὶ νὰ ἐκφοβίσουν καὶ νὰ ἐμποδίσουν ἄλλους ἀπὸ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν δικαιώματος— ὅσους τοῦλάχιστον δὲν ἐννοοῦν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον τὴν ἱερότητά του. Ὡ, ἄς εἶνε ἡσυχον· κανεὶς δὲν θὰ τοὺς κρατήσῃ, κανεὶς δὲν θὰ τοὺς καταδιώξῃ. Ὁ κομματάρχης εἶνε ἰσχυρὸς καὶ διὰ τοὺς ἰσχυροὺς οὔτε νόμος ὑπάρχει, οὔτε δίκαιον. Εἶνε λοιπὸν παντοδύναμοι κυρίαρχοι, διὰ μίαν ἡμέραν οἱ ἄνθρωποι των, οἱ δούλοι των, τὰ

κτῆνη των. Καὶ θέλετε νὰ κάμνουν ὀλιγώτερον θόρυβον, καὶ νὰ μεθοῦν μετριώτερον καὶ νὰ ἐκβάλλουν ἀσθενεστέρας ὠρυγὰς, καὶ νὰ δεικνύουν μικρότερον ἐνθουσιασμόν, καὶ νὰ κάμνουν σεμνότερα ὄργια, καὶ νὰ . . . με ἀφήνουν ἡσυχον νὰ σας γράψω τί εἶπεν προχθὲς ὁ Μάγν περὶ τοῦ Παρθενῶνος; . . . Ἄ, εἶσθε πολὺ ἀπαιτητικοί, μὰ τὴν ἀλήθειαν. Ἄγνοεῖτε τὴν σημασίαν ὅλων τῶν ὄρων τοῦ συνταγματικοῦ χάρτου καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρθρογραφίας καὶ νομιζετε, ὅτι ὅταν λέγουν «ὁ κυρίαρχος λαὸς» καὶ «ἡ ἐλευθερά ψῆφος» ἐννοοῦν τοὺς ἀνεπτυγμένους ἢ τοῦλάχιστον φρονίμους ἀνθρώπους καὶ τὴν ἐκφρασὴν ἐκλογικῆς γνώμης πεφωτισμένης, εὐλοκίνοῦς καὶ ἀδιαφθόρου.

Ἄς το μάθουν οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἑλληνας, ἀφοῦ ἡμεῖς ἐδῶ τὸ ἡξεύρομεν τόσον καλά: Τὰς ἐκλογὰς μίς τὰς κάμνει ὁ ὄχλος ὁ τυφλὸς καὶ φανατικὸς, οἱ χωρικοὶ οἱ ἀξέστοι καὶ κτηνώδεις· οἱ δὲ ἀντιπροσωποὶ καὶ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ, ἀντιπροσωπεύουν κυρίως αὐτοῦ τοῦ ὄχλου τὰς ἰδέας, τὰ αἰσθημὰ καὶ τὰ μικροσυμφέροντα. Οἱ πράγματι ἱκανοὶ νὰ ἐκλέξουν ἀποτελοῦν ἀσήμαντον μειοψηφίαν καὶ τὸ χειρότερον, οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν βδελυττόμενοι τὰ ἐκλογικὰ ὄργια, παραίτουται τῆς ἐνασχίσεως τοῦ δικαιώματος των. Εἰς ἐκάστην ἐκλογίην, μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων ὑπάρχουν καὶ τινες ἱκανοὶ νὰ τιμῆσουν τὸ ἀξίωμα καὶ νὰ δράσων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος, καὶ ὄχι τοῦ κόμματος· ἀλλ' αὐτοὶ, οἱ ἐκλεκτοὶ τῶν ἐκλεκτῶν, ἔρχονται πάντοτε πρῶτοι . . . ἐπιλαχόντες.

Μόνον εἰς τὰς σημερινὰς ἐκλογὰς παρετηρήθη κάποια κίνησις, εὐόλιθος διὰ τὸ μέλλον. Τὸ «Ἀνεξάρτητον ἐκλογικὸν κέντρον» ἔθεσε καὶ ὑπεστήριξε τὴν ὑποψηφιότητα ἀνδρῶν, μὴ ἀνηκόντων εἰς κόμμα καὶ διπλωσάντων ὅτι τὴν ψῆφον τὴν ὁποίαν ζητοῦν παρὰ τῶν ἐκλογέων, δὲν θὰ τὴν ἀνταποδώσουν διὰ ρουσφετιῶν. Καὶ τὸ φιλόπατρι τοῦτο τῆς ἀνεξαρτησίας κήρυγμα ὁ κόσμος τὸ ἤκουσε καὶ τὸ ἐπεδοκίμασεν, εἶδομεν δὲ πολυπληθεῖς καὶ ἐπιβλητικὰς διαδηλώσεις περὶ τὴν «Ἀγκυραν» τὸ σεμνὸν τοῦτο ἐμβλημα τῆς νέας ἰδέας, ἀπὸ ἀνθρώπους ἄνευ ἄλλου συμφέροντος, ἐκτός τοῦ τῆς κοινῆς πατρίδος. Ὁμοίως κόσμος ἐνθουσιώδης περιεστοίχιζε καὶ τὸν Γεννάδιον, ἔχθρον καὶ αὐτὸν τῶν κομμάτων κεκρυγμένον, μὴ ἔχοντα ἄλλο κτῆμα, παρὰ

τὸν λόγον τὸν ἀνίκητον καὶ τὸ στακτὶ καπέλο,

κατὰ τὸν Σουρῆν. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀνεξάρτητοι ἀπέτυχον, φυσικά. Τοὺς συνεπῆρε τὸ ρεῦμα τοῦ ὄχλου τοῦ κομματικοῦ. Ἀλλ' ἀδιάφορον! Ἡ ἐκλογὴ τοὺς ἀπέδειξεν ἀρετὰ ἰσχυροῦς, ὑπάρχει δὲ ἐλπὶς ὅτι ἂν ἐξακολουθήσουν τὸ κήρυγμα τῶν εἰς προσεχεῖς ἐκλογὰς αἱ ἰδέαι των θὰ θριαμβεύσουν καὶ ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου.

Γρ. Ε.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΥΒΡΕΙΣ

Τόσα καὶ τασάκις ἐγράφησαν περὶ τῆς ὀνομασίας τοῦ Ἑλλήνος (Grec) παρὰ Γάλλοις ὡς ὕβριστικῆς πρὸς δήλωσιν τῶν ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ φανακίζόντων τοὺς συμπαίκτορας, ὥστε οὐδὲ διανοοῦμαι νὰ προσθέσω τι εἰς τὰ κατὰ περιόδους ἐν τε Γαλλίᾳ καὶ παρ' ἡμῶν περὶ τούτων γραφέντα. Γνωστὸν δ' ἔγινε διὰ τῶν ἐφημερίδων κατ' αὐτὰς, ὅτι ὁ Γάλλος δραματογράφος Boniface ἐπέισθη εἰς τὴν φιλότιμον ἐπέμβασιν τῶν ἐν Παρισίοις νεαρῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν, ὅπως ἀντικαταστήσῃ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ δράματι Petites marques τὸ Grec διὰ τοῦ ὑπὸ χαρτοπαιγνικῆν ἐποψὴν συνωνύμου tricheur. Ἐπ' ἴσης δ' εἶνε γνωστὸν, ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς νέας ταύτης ἐκτροχέυσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος τῶν Ἑλλήνων ἐφ' ὕβρει ἐδόθη ἀφορμὴ εἰς τὸν γαλατικὸν τύπον νάναμνησθῆ καὶ ἄλλων ἐθνικῶν ὀνομάτων, ὧν γίνεται χρῆσις ἐξυβριστικῆ ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ, καὶ ἐζητήθη δικαίως καὶ τούτων ἡ ἀποπομπὴ ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ ὕβρεολογίου.

Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο μοι ὑπέμνησεν, ὅτι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι κατὰ τε τὴν ἀρχαιότητα, τοὺς μέσους αἰῶνας καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ὄχι μικρὰ ἔγεινεν ἡ καὶ γίνεται χρῆσις ἐθνικῶν ὀνομάτων ἐφ' ὕβρει.

Καὶ πρῶτον ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν ἡ συνήθεια τῶν ἀρχαίων νὰ παρέχων εἰς τοὺς δούλους κατ' ἐπικράτησιν τὸ ἐθνικὸν ὄνομα, καλοῦντες αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χώρας ἐξ ἧς εἶλκον τὸ γένος, οἰκοῖν πρὸς χαρτακτηριστικὴν ἐνδειξιν, ὅτι δὲν εἶνε ἀνεξάρτητα ἄτομα, ἀξία ἰδίου ὀνόματος. Οὕτως ὁ δούλος ἐκαλεῖτο Σύρος, Κάρ, Καρίων, Λυδὸς, Φρύξ, Θραξ, Παφλαγὸν, Καππαδόκης, Ἰουδαῖος, Κύπριος, Μῆδος, ἡ δούλη Θραξίττα, Εὐρώπη, Ἀσία. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι μετὰ τῶν ἐθνικῶν τούτων ὀνομάτων τῶν δούλων συνυπηκούετο ἡ πρὸς αὐτοὺς περιφρόνησις τῶν κυρίων αὐτῶν. Δὲν ἦσαν ὅμως τὰ τοιαῦτα ἐθνικὰ ὀνόματα τὰ μετὰ καὶ χλεύης συνδεόμενα τὰ μόνον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν ὀνόματα δούλων. Ἄλλοτε ὀνομάζοντο οἱ δούλοι ἐξ ἐπιθέτων ἀπὸ τοῦ χρώματος αὐτῶν, ὡς Ἐκνήσιος καὶ Πυρρίας καὶ Πύρρος, ἢ ἀπὸ τοῦ τρόπου καὶ τῆς διαίτης, ὡς Παρμένων καὶ Πίστος καὶ Δρόμων καὶ Εὐδρόμος καὶ Τέγνων καὶ Εὐνους, ἢ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἠγοράσθησαν, ὡς Νευμηνίας καὶ Νευμήλιος, ἢ ἐλάμβανον ὀνόματα ἐκ τῶν ἐπιπολαζόντων ἐν ταῖς πατρίσιν, ἐξ ὧν κατήγοντο οἱ δούλοι. Οὕτω πολλάκις Φρύγες δούλοι ὀνομάζοντο Μάνης, Μίδας, Μανία, Καππάδοκες ἔφερον τὸ ὄνομα Μιθραδάτης, Γαλάται ἐκαλοῦντο Μαιφάτας, Παφλαγὸν τις ὀνομάζετο Τίβιος. Καὶ ἐλευθέρων δ' ὀνόματα παρεῖχοντο σπανιώτερον ἀδιαφόρως εἰς δούλους, καὶ μόνον νόμοι τινὲς ἀπηγό-